

Referat af det ekstraordinære menighedsmøde i Ringkøbing Kapel, torsdag d. 14. januar 2016.

Poul Agergaard bød velkommen til det ekstraordinære menighedsmøde, hvor han beklagede at det af praktiske grunde, havde været længe undervejs. Poul Agergaard præciserede, at det var et offentligt møde for alle interesserede, og at det ikke var bestemmelserne om menigheds møder der fandt anvendelse.

Herefter opridsede Poul Agergaard, at der på mødet ville blive gjort status for optakten til – og opførelse af det nye kirkehus, og at dette, som annonceret, ville blive gjort ud fra de til mødet stillede spørgsmål

Poul Agergaard udtrykte håb om en saglig debat, som kunne pege fremad.

Som ordstyrer havde menighedsrådet valgt Direktør Jens Møller. Han opfordrede til en ordentlig tone i en saglig og fri debat.

Til mødet var det stillet 5 spørgsmål. De første 3 spørgsmål:

Hvorfor har menighedsrådet ikke, inden man sendte byggeriet i udbud, taget højde for, at den samlede byggesum ville vokse fra 9.5 mio. kr. til ca. 14 mio. kr. i en situation, hvor menighedsrådet kendte eller burde kende til bl.a. prisudviklingen og til, at priserne i byggebranchen, herunder priserne på betonelementer, var stigende mere end den almindelige prisudvikling, og kendte de af kommunen stillede krav til både den udvendige og indvendige del af bygningen, kravene til ventilation m.m.?

Hvorfor skulle den gamle musikskole absolut nedrives, inden man kendte licitationsresultatet, idet man herved mistede den handlemulighed at renovere den oprindelige bygning?

Hvordan ser den økonomiske situation ud i Ringkøbing Sogn i årene 2015 og fremover, mindst til og med 2019? Denne redegørelse bør også indeholde en redegørelse for, hvorledes et eventuelt nyt menighedshus kan finansieres, og for hvordan en sådan finansiering vil påvirke det samlede aktivitetsniveau i Ringkøbing Sogn og de ansattes arbejdsvilkår.

Hans-Ole Jessen svarede på spørgsmålene ved at beskrive den proces menighedsrådet har været igennem i forbindelse med etablering af et nyt kirkehus.

Hans-Ole Jessen beskrev den første fase omkring nedbrydningen af den eksisterende bygning, der efter afholdt licitation fandt sted i juli og august 2015. Menighedsrådet ønskede at denne proces skulle afvikles parallelt med færdiggørelsen af detailprojekteringen, fordi det på den måde ville være muligt at påbegynde selve byggeprocessen straks efter en afholdt licitation. Byggeperioden ville på den måde blive optimeret, men man ville også kunne undgå udførelse af basale byggeopgaver i vinterperioden – og dermed spare omkostninger til vejrligsforanstaltninger.

Hans-Ole Jessen forklarede at menighedsrådet havde haft en formodning om, at der i byggebranchen havde været en prisstigning siden kalkulationen blev udført i januar 2014. På dette tidspunkt havde menighedsrådet beregnet et byggebudget på 9.500.000 kr

Om kalkulationen fra januar 2014, gav Hans-Ole Jessen udtryk for at det var menighedsrådets opfattelse, at rådet havde været meget omhyggelige og detaljerede i udarbejdelsen deraf, fordi de indhentede tilbud på 4 store poster i byggeriet, herunder hele element- og vinduesleverancen. Menighedsrå-

det følte sig også sikre på, at den aktuelle prisstigning på byggeriet kunne holdes inden for den normale indeksregulering af byggebudgettet. Hvis det alligevel skulle vise sig, at stigningen blev højere end dette, havde menighedsrådet sikret sig mulighed for at indarbejde besparelser (buffere), på omkring 5-8 % af budgettet, ved forskellige bygningsændringer, bl.a. ved at reducere projektets kælder til halv størrelse.

Om byggeprojekteringen og licitationen:

Hans-Ole Jessen fortalte at detailprojekteringen blev gennemført parallelt med nedbrydningen, og at de sidste detaljer blev clearet af og aftalt med brandmyndighederne, forvaltningen og teknisk udvalg. Materialet blev udsendt til udvalgte håndværkere, hvorefter der afholdtes licitation d. 1. oktober 2015. Ved denne licitation kunne menighedsrådet konstatere at budgettet ville blive overskredet væsentligt, da byggesummen blev ca. 4 mio. kr. højere end det oprindelige budget. Hans-Ole Jessen understregede, at man i byggeudvalget på ingen måde havde forudset eller kunne forklare denne prisstigning.

Hans-Ole Jessen forklarede at det hele tiden har været vigtigt for menighedsrådet at udnytte grunden optimalt, og at de derfor var meget fokuserede på at opføre et byggeri med fuld kælder. Dette ville give kirkehuset nogle flere m² og dermed flere og nye muligheder. Det var derfor de i første omgang fastholdt projektet (med kun få ændringer) og anmodede Ringkøbing Provsti om en tillægsbevilling på 3.500.000 kr. Denne anmodning blev afslået.

Hans-Ole Jessen nævnte, at med kendskab til kirkens og provstiets økonomiske formåen, burde denne ansøgning ikke være fremsendt.

Herefter fortalte Hans-Ole Jessen at byggeudvalget havde igangsat en proces, hvor alle ønsker og behov blev efterprøvet og vurderet på ny. I denne proces blev kælderen sløjft og herefter mindre indvendige bygningsændringer fastlagt. Der blev også indgået forhandlinger med de billigste håndværkere på alle fag. Endvidere fremsendte Provstiet det reducerede projekt til udtalelse ved Ribe Stifts bygningskonsulent, og efter tilbagemeldingen fra Ribe stift via provstiet, blev der lavet yderligere indvendige bygningsændringer og tilpasninger.

Under hele besparelsesøvelsen, har det været muligt at fastholde den af bygningsmyndighederne, krævede udvendige arkitektur. Bygningens udtryk i mål, geometri og materialevalg er ikke ændret.

Hans-Ole Jessen fortalte videre at der efter de sidste tilrettelser og økonomiske forhandlinger med håndværkerne, blev fremsendt et nyt byggebudget med ansøgning om en tillægsbevilling på 1 mio. kr., samt en tilladelse til at afvikle 1 mio. kr. over den fremtidige løbende drift, til provstiet.

Hans-Ole Jessen nævnte at den ønskede tillægsbevilling stort set svarede til prisstigningen i perioden tilbage fra januar 2014.

Denne ansøgning blev imødekommet på provstiudvalgsmødet d. 10. december 2015.

Videre om byggeprocessen fortalte Hans-Ole Jessen, at der var gennemført kontraktforhandlinger og indgået entreprisekontrakter med hver enkelt håndværker, og at byggeudvalget nu har en kendt opførelsespris på kirkehuset på 11.500.000 kr.

Jordarbejdet med opfyldning af byggegruben blev udført lige før jul, og byggearbejderne blev påbegyndt umiddelbart efter nytår. Nu udføres der jord-, kloak- og betonarbejde. Elementmontagen foretages sidst i april – og først i maj. Facadeopmuring, rejsning af spær med undertag og lægter forventes afsluttet til sommerferien. Derefter resterer de indvendige arbejder, der forventes afsluttet til endelig aflevering midt i november – og en mulig indvielse 1. søndag i advent 2016.

Om finansiering af byggeriet fortalte Hans-Ole Jessen at byggebudgettet beløber sig til 11.500.000 kr. Menighedsrådet vil finansiere dette budget ved stiftslån på 7.500.000 kr., opsparede midler på 3.055.000 kr. og egenfinansiering over driften på 945.000 kr.

Om egenfinansieringen fortalles det at man i budgettet for 2015 og 2016 havde afsat penge til drift af det nye kirkehus. Disse omkostninger til drift havde ikke været til stede. Derfor forventer man at regnskaberne for 2015 og 2016 viser et overskud svarende til den budgetterede driftsudgift på kirkehuset, hvilket bekræftes af de første indikationer for 2015. Menighedsrådet har på grundlag af dette søgt Ringkøbing Provsti om tilladelse til denne egenfinansiering.

Om finansieringen af driften:

I 2013, da menighedsrådet besluttede at etablere et kirkehus, var de også meget bevidste om, at de pådrog sig nye omkostninger.

Ringkøbing Provsti havde varslet meget begrænsede fremtidige stigninger i ligningsbeløbet, så derfor var man også klar over, at pengene skulle findes i eget budget.

I tæt dialog og samarbejde med medarbejderne, har menighedsrådet foretaget forskellige justeringer, tilpasninger og ændringer i driften, og har via omlægning af omkostninger i den ordinære drift fundet de 425.000 kr. det forventede årlige driftsbudget vil lyde på.

Siden 2011 har Ringkøbing Kirke haft en drift på 4,3 – 4,5 mio. kr.

Ringkøbing menighedsråd har forudsat, at provstiet også i fremtiden uddeler dette beløb i årlig ligning, tillagt stigninger på lønudgifterne.

Det er menighedsrådets opfattelse, at opførelsen af kirkehuset ikke vil nedsætte aktivitetsniveauet omkring kirken, nærmere tvært i mod.

Menighedsrådet har en forventning om, at de ansattes arbejdsvilkår vil blive væsentlig forbedrede, hvilket var og er et vigtigt fokusområde.

Efter Hans-Ole Jessens indlæg, var der spørgsmål og kommentarer fra de fremmødte:

Spørgsmål og svar er ikke gengivet ordret, men så meningen fremgår. De der præsenterede sig, er nævnt ved navn.

Spørgsmål: Hvorfor valgte man at nedrive musikskolen, inden licitation?

HOJ: Vi følte os sikre på økonomien – og ville ikke spille tid.

Spørgsmål: Når tingene hastes igennem, bliver de dyrere. Hvorfor skulle I skynde jer?

HOJ: Det var en vurdering vi tog.

Kommentar v/Kristian Stengård: Vi skal se fremad. Vi har en grund og MR vil lave kirkehus. Der er garanteret lavet mange fejl, men nu skal vi se fremad og tænke positivt.

Spørgsmål v/ Knud Erik Søgaard: Jeg vil gerne have bilag over de tal der fremlagt. Jeg håber de holder vand, men jeg tror ikke på det. Jeg tror det var for at undgå bøvl og ballade, at det kunne ikke gå hurtigt nok med nedrivningen. Det er stadig vigtigt at diskutere, fordi det har noget at gøre med hvordan systemet fungerer. Kirkeudvalg, kirkeministeren, biskoppen har vi sendt brev til vedr. processen. Der er ingen der bestrider retten menighedsrådet har, men det er måden de har bestredet denne ret. Menighedsrådet er tonedøve. Inden for kirkeregi kan ingen pille menighedsrådet ned, kun ved bevilning af penge. Menighedsrådet vil ikke snakke. Vi har forsøgt at tale med menighedsrådet, og vi er mange der er uenige i, om det nye hus skal bygges. En arkitektkonkurrence kunne sikre et bedre forslag til byggeriet. Menighedsrådet er en lukket kreds, der repræsenterer en lille del af menigheden. De har handlet på en ufin måde og burde skamme sig. Menighedsrådet har haft et projekt, som man går direkte efter at gennemføre. Jeg er ked af, at det er lykkedes.

I siger der blev forsøgt at ændre i projektet. Hvilke ændringer er søgt om, og er det godkendt af kommunen?

HOJ: Vi prøver at være åbne. Der er søgt aktindsigt 12 gange, og de er alle besvarede. Ændringer er afklaret med forvaltningen – og det er i orden.

Kommentar v/ Knud Erik Søgaard: Åbenhed er ikke kun at udlevere papirer når man bliver bedt om det.

Spørgsmål 4 og 5:

Hvordan forholder menighedsrådets medlemmer sig til følgende udtalelse af formanden for Landsforeningen af Menighedsråd, Søren Abildgaard, i Kristeligt Dagblad d. 04.09.2015:

"Et menighedsråd udspringer i høj grad af det, man kunne kalde menighedens fællesskab, men man risikerer at få nogle menighedsråd, som er meget vendt ind imod sig selv. Der ligger en udfordring for alle menighedsråd i at være opmærksomme på, at de, selvom de udspringer af det engagerede fællesskab i menigheden, har en forpligtelse, som rækker længere ud i sognet".

Hvordan vil menighedsrådet medinddrage menigheden i den kommende proces om etablering af et eventuelt nyt menighedshus, herunder hvad skal der ske med den gamle musikskolegrund?

Svend Aage Hoppes svarede således på spørgsmålene:

Jeg har ved tidligere lejligheder nævnt, hvordan menighedsrådsløftet lyder, nemlig:

"Undertegnede erklærer herved på ære og samvittighed at ville udføre det mig betroede hverv i troskab mod den danske evangelisk-lutherske folkekirke, så at den kan byde gode vilkår for den kristne menigheds liv og vækst."

Det vil med jævne ord sige at ville arbejde for at fremme menighedens liv og vækst ved at sørge for, at de ydre rammer, udtrykt som "gode vilkår", med kirkebygninger, menighedshus, kirkegård og ansatte til at sørge for, at det er i orden.

Gode rammer for liv og vækst kan også betyde, at man gennem informationer, kirkeblad, hjemmeside og annoncer, indbyder hele menigheden til et forpligtende samarbejde. Jeg vil hellere kalde det et forpligtende og meningsfyldt fællesskab, for at fylde disse "ydre rammer" ud. Og det nye kirkehus giver os allesammen nye muligheder.

Vi **har** allerede en frivillighedsliste med en række navne, som har givet udtryk for, at de vil hjælpe til med praktiske ting. Men mange flere har vi brug for.

Spørgsmål 5 og 6 rammer netop ned i et menighedsråds kerneopgaver.

DERFOR opfatter vi det som noget rigtig positivt, at man i disse 2 spørgsmål bruger ordene **menighedens fællesskab**, der **rækker længere ud**, ud til hele menigheden, OG OGSÅ, at man bruger udtrykket "**medinddrage menigheden**".

Det må på den baggrund være naturligt for os som menighedsråd at spørge:

"Hvilke forventninger har I - som medlemmer af menigheden her i Ringkøbing – til aktiviteter vi skal arbejde videre med ud fra menighedsrådsløftet"?

Vi vil derfor gerne opfatte det som et ønske om, at vi, menighedsrådets aktivitets- og udviklingsudvalg, indbyder til et **inspirationsmøde**, her i foråret på Torvet 12B. Det kommer på dagsordenen til førstkomende menighedsrådsmøde d. 26. januar. Et inspirationsmøde for både nuværende frivillige hjælpere og mange andre, som gerne vil give en hånd med til det ene eller det andet.

På den måde kan vi få en slags overblik over, hvordan menighedsrådet kan arbejde med at udfylde de "ydre rammer" med spændende aktiviteter: klubvirksomhed, sognets dagligstue (som man kalder

det i Thisted), møderækker, højskoleaftener, menighedspleje, besøgstjeneste, kunstvalg, undervisningstilbud om hvad kristendom egentlig er for noget, samtalegrupper om salmer og forfattere, litteraturkredse, kirkens engagement i handels- og markedsdage, kulturdage og meget mere.

Men naturligvis **også om at tage ansvar** ved at være aktiv medspiller i menighedens "liv og vækst", for skal nogle af de fremsatte forventninger og ønsker blive til noget, så må mange positive hænder hjælpe til.

Vi kan ikke være kirke uden en række frivillige hjælpende hænder.

Det vil vi gerne indbyde til, så vi i endnu højere grad får **en levende, deltagende, medinddraget menighed**.

Fortiden ER overstået, fremtiden begynder nu – og **DÉR** være stolte over at have en aktiv og vågen bevaringsforening og en kirke, der vil være kirke, traditionsbevarende og udviklende.

***Så tror jeg, at vi i byen med de røde tage, lige ved fjorden
Kan skabe den herligste by på jorden.***

Efter Svend Aage Hoppes indlæg, var der spørgsmål og kommentarer fra de fremmødte: Spørgsmål og svar er ikke gengivet ordret, men så meningen fremgår. De der præsenterede sig, er nævnt ved navn.

Spørgsmål v/ Ditlev Palm: Det lyder fromt og godt og som tungetale. Jeg husker Hoppe på TV, der havde en dagsorden. Beslutninger har været taget på forhånd af menighedsrådet. Åbenhed har været på begæring. Hoppe har også i en TV-seance sagt at modstanderne ikke var menighedens kerne-medlemmer. Er opgaven for menighedsrådet at kirken skal være i vækst eller skal man lytte til menigheden eller bare borgerne. Jeg har en mening. Jeg respekterer andre, men synes man har svigtet og har svaret udenom eller slet ikke. På det første menighedsmøde i december ville man afvente og ikke på forhånd gå ind for et nyt byggeri. Det var et skinløfte. Man havde haft dialog med bevaringsforeningen og diskuteret. Fagfolks betragtninger er blevet tilsidesat. Sagen skulle køres igennem for en hver pris. Nu skal man være klar til at tage konsekvensen. Menighedsrådet skal fortsætte og tage ansvaret.

Svend Aage Hoppe: Menighedsrådsloven blev ændret til at nu skulle man have et årligt menigheds-møde. Vi har beskrevet visioner og handleplaner, der står på hjemmesiden. Vi vil arbejde for bedre menighedslokaler, og det har stået der i flere år. På de menighedsmøder vi har holdt, har der været drøftelser om fremtiden. Her har alle medlemmer af menigheden haft mulighed for at komme til orde. Handleplanerne står på hjemmesiden. Alt dette er også noget det nye menighedsråd kommer til at arbejde med.

Kommentar fra Ditlev Palm: Har man gjort mindst muligt, har man gjort noget. Det er en meget lille åbenhed at give aktindsigt. Jeg synes man har et problem og at menighedsrådet er selvfede og udviser hovmod. Det er ærgerligt for de der er i menigheden. Måske får man kage i himlen. Det er underligt der ikke er selvransagelse og ærlighed. Man har fremturet med gode intentioner, men der har ikke været vilje.

Kommentar fra Gitte Hvas: Inden jeg kom i menighedsrådet har jeg kun fulgt debatten via hjemmesiden og via avisen og har ikke været i tvivl om at menighedsrådet ville vælte huset. Hvis der er modstand, hvorfor har "Bevar Ringkøbing Bymidte" så ikke skaffet pengene. Der har ikke været tvivl om at huset er købt til nedrivning.

Kommentar fra Ditlev Palm: Det er noget vrøvl. "Bevar Ringkøbing Bymidte" har ikke villet noget med den bygning – andet at man følger reglerne om bevaring.

Kommentar fra Bent Kjærgård: Sket er sket. Mange forstår ikke hvorfor man skulle skynde sig. Var det en magtdemonstration? Desværre er der skabt dybe sår og splittelse på den måde det er kørt. Med hensyn til Menighedsrådsløftet; Menighedsrådets vigtigste opgave er at styrke kirkens position i sognet. Det bliver en stor opgave at gå foran med at få helet sår.

Spørgsmål/kommentar fra Knud Erik Søgaard: Der stod forleden i avisen, at det er 25 år siden man fik lokalerne på Torvet 12B. Et citat fra en minister: "Det handler ikke bare om egnede kandidater, men også om det fundament de sidder der på". En lille gruppe kører løbet. Nogle kan ikke gå i kirke. Der er noget galt. Menighedsrådet skal repræsentere 4000 medl. demokratisk. Der er ikke noget demokratisk islæt. Citat fra en kammerat: "Hvem fanden interesserer sig for at sidde i menighedsråd. Det burde vi jo have gjort. Der er lukkethed og ikke vilje til at ville høre på andre. Musikskolen var et flot hus. Hoppe siger: "Vi har et bedre projekt".

Kommentar fra Svend Beiter: Valg repræsenterer demokrati. Det gælder også for menighedsrådsvalg. Menighedsrådet har været i sin gode ret. Ellers havde de ikke erhvervet musikskolen. Det er mere end 30 år siden, at man begyndte at lede efter lokaler. I al den tid har man ledt efter noget der lå få skridt fra kirken. Nu er man kommet dertil, og har valgt at gå videre trods modgang. Det ser jeg frem til. Når herren der siger det er vrøvl, så Jeg ser frem til at få et godt kirkehus. Jeg tror ikke på, at grøfterne er så dybe.

Kommentar fra Lars Hansson: Jeg har synspunkter om bevaring. Det er ikke blevet som jeg ville. Man kan sige noget om proces og kunstnerisk udførelse. Vi har haft mulighed for at give menighedsrådet vore synspunkter, og dem har menighedsrådet hørt. Jeg vælger at høre Hoppes indlæg som en måde at hele de sår, der er kommet. Det er mit håb, at menighedsrådet vil arbejde for at genoprette tilliden. Vi har haft lejlighed til konfrontation – og vi er blevet hørt.

Kommentar fra Ditlev Palm til Svend Beiter: Jeg har ikke sagt det var vrøvl – det var ulden tale. Det er ikke vores opgave at købe. Det er snik-snak. Beiter har sagt at det kunne være man skulle have et byggeri, der pegede lidt mere frem i tiden, i stedet får man et pastiche-byggeri.

Kommentar fra Svend Beiter til Ditlev Palm: Det er korrekt at jeg havde en holdning med arkitekturen – og det er stadig min holdning. Men det kan jeg ikke gøre noget ved, da kommunen har sat sig på det.

Poul Agergaard: Vi har hørt og forstået det der er blevet sagt her i dag -og også tidligere. Vi vil gerne være med til at jævne grøfter, men der skal jævnes fra begge sider. Vi stiller gerne op. Det vil vi tage op på næste menighedsrådsmøde. Vi vil invitere til inspirationsmøde. Jeg vil sige tak for fremmødet og håber vi kan trække på samme hammel, med de aktiviteter der skal fylde et nyt kirkehus.